

SVYTURIYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarria
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

Semanario Lituanu "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiučio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentino

Concesión 1075

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI VII. BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Kovo = Marzo 18 d., 1937 Nr. 315

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ais. Nr. 10 a.

Ar Lietuva susitaikys su Lenkija?

Pastaruoju laiku pasaulinėje spaudoje daug rašoma apie Lietuvos — Lenkijos santykius. Daugiausia žinių paleidžia lenkai, kurie labai norėtų pabaigti šį nemalonų jiems ginčą. Buvo paėję gandy, kad Lietuva už tam tikrą atlyginimą sutinkanti išsižadėti Vilniaus. Sąryšy su tuo buvęs iškeltas Lietuvos sostinės perkėlimo klausimas iš

Kauno į Klaipėdą.

Tačiau visos šitos žinios neturi pagrindo. Lietuva dar kartą pasakė oficialų komunikatą, kad derybės su Lenkais tegali būti įmanomos, jeigu jie sutiks svarstyti Vilniaus bylą ir senąją Lietuvos sostinę grąžins. Apie sostinės perkėlimą į Klaipėdą visai nėra buvę kalbos.

Rusų - Japonų santykiai

Sovietų Rusijos Vyriausybė atsisakė priimti Japonų skiriamą vertėją prie Pasiuntinybės Maskvoj. Sovietai motyvavo, kad skiriamas asmuo, būdamas Vladivostoke, palaikė santykius su baltagvardiečiais rusais, todėl jis laikomas "persona ingrata". Japonai

šituo Sovietų pasielgimu labai užsigavo ir įteikė aštrią notą, nurodanti kad diplomatijoje tatai esąs negirdėtas dalykas ir reikalaujo priimti skiriamą asmenį. Del to santykiai tarp abiejų valstybių smarkiai pablogėjo.

Argentinos pasiuntinys Danijai ir Lietuvai

Argentinos užs. reik. vice-ministeris Oscar Ibarra Garcia tapo paskirtas įgaliotu ministriu Danijai. Jam bus pavesta atstovauti ir Lietuvai.

Paskirtasai ministeris išvyks į savo vietą tik už kokių pusmečio.

P. Oscar Ibarra Garcia yra gerai žinomas ir mūsų čionykščiai katalikų kolonijai, nes 1934 m. buvo kūmu prie Eukaristinio Kongreso vėliavos ir taip pat kelis kartus dalyvavo Vasario 16 d. bažnytinės iškilmės.

Tautų Sąjunga negali išrišti žaliavos klausimo

Tautų Sąjungos specialiam posėdy buvo svarstomas žaliavos klausimas toms valstybėms, kurios yra išvysčiusios industrija, bet neužtenka savos žaliavos. Kaip matai iškilo pretenzijos prie kolonijų. Ypatingai to reikalauja Vo-

kietija. Anglijai, kuri paruošė žaliavos parūpinimo projektą, sunku atsilaikyti prieš kolonijų reikalavimą, kadangi ir ji pati kitokių būdų negauna žaliavos. Del kilusių didelių nuomonių skirtingumų posėdis tapo pertrauktas.

Europos Vakarų paktas

Vokietija su Italija įteikė Anglijai Vyriausybei atsakymus del pastarosios projektuoto naujo Vakarų pakto. Vokiečiai inėse pasiūlymą del garantavimo taikos ir sienų tarp Vokietijos ir Prancūzijos

ir del Prancūzų-Rusų pakto pakeitimo.

Vokiečių ir Italų manymu į šį Vakarų paktą negali būti įtraukta Sovietų Rusija. Abiejų notų tonas vienodas ir taikus.

Mussolini lankėsi Afrikoj

Mussolini išplaukė karo laivų Tripolitanią. Čia jis atidarė kolonialę mugę ir naują 1800 kilometrų kelią, kuris eina Viduržemio pajūriu iki Egipt. Be to, inspektionavo kolonijų kariuomenę. Mussolini apsilankymas Afrikoj

surištas su koloniale politika. Mussoliniui reikėjo išgyti simpatijų vietos gyventojų tarpe. Visa tai jam pasisekė, nes buvo gerai išreklamuotas, kaip protektorius. Vietiniai jam sukėlė didžiausias ovacijas.

Sovietų Rusijai grėsia badas

Sovietų oficiozas "Izvestija" aprašo vedamos kolektyvės ekonomijos visišką bankrotą. Pažymi, kad Sovietų žemės ūkis kasmet eina menkyn del valdininkų nesąžiningumo ir didelės betvarkės. Iva-

novos apskrity esą atleisti 40 nuoš. visų valdininkų už sabotazą. Kiti pasirodė visai nesugebantys tvarkyti ūkį. Delei viso to, "Izvestija" pranašauja badą Sovietų Rusijoj.

Mūsų gerbiamas kapelionas kun. Juozapas Jauilionis šio 19 dieną švenčias savo vardines.

ISPANIJOS SIENŲ FISKALIZACIJA ĮSIGALĖJO

Nuo kovo 13 d. įsigalėjo Ispanijos sienų fiskalizacijos paktas. Visų karo jėgų kurios saugos Ispanijos pasienius iš jūrų ir sausumos, viršininku paskirtas Olandijos admiralas Von Duhn, tos pačios tautybės admiralas Olivier paskirtas kontroliuoti atskirai jūrų pasienį ir danas pulkininkas Lunn prancūzų — ispanų sausumos pasienį.

Anglų, Prancūzų, Vokiečių ir Italų laivynai jau pradėjo budėti. Jų tikslas nepraleisti į Ispaniją nė vieno savanorio ir kontroliuoti laivus, kad neįvežtų nei vienai, nei antrai pusei jokios karo medžiagos.

ČEKOSLOVAKAI APDOVANOJO SAAVEDRA LAMAS

Čekoslovakų įgal. ministeris Argentinai Dr. Kadarabek įteikė Užsienių Reik. Ministeriui Saavedra Lamas Baltojo Liūto ordeną, kurį prisiuntė Pragos Vyriausybė už taikingus darbus.

ČILJE LAIMEJO DEŠINIEJĮ

Prieš porą metų Čili buvo pasidariusi kuo ne komunistinė. Tik-tai paėmus prezidentauti Alesandri ji pamažu pradėjo susitvarkyti.

Šiomis dienomis Čili įvyko rinkimai į Parlamentą ir Senatą. Dešiniuosios partijos laimėjo didžiulę. Sisidarės Frente Popular prakio rinkimus. Dešinieji gavo 79 atstovus, o kairieji tik 67.

MADRIDAS PAVOJUJE

Nacionalistų kariuomenė pradėjo generalinę ofensyvą prieš Madridą. Gvadalarakos fronte nacionalistai pasistumėję 30 kilometrų ir grąšina atkirsti paskutinį susisiekimą tarp Madrido ir Rytų fronto.

Kalbama, kad gubernistai, nebematydami išeities, pradėjo evakuoti Madridą.

SVEIKINA

Mylimą ir gerbiamą mūsų dvasios vadą, kunigą Juozapą Janilionį, Varduvių progą nuoširdžiai sveikina ir linki Visagalio palaimos sunkiame, sielų ganytojo darbe ALKFederaciją sudarančios organizacijos:

L. K. Šv. Kazimiero Bendruomenės Valdyba ir Šv. Cecelijos choras;
Berssiso L. K. S. ir K. draugijos "Mindaugas" Valdyba, choras ir Vaidintojų būrelis;
Rosario L. K. Sąjungos Valdyba;
A. L. Mergaičių Globos draugijos Valdyba;
A. L. Jaunimo Draugijos Valdyba ir Vaidintojų būrelis;
SVYTURIO redakcija ir administracija.

IŠ ISPANIJOS PILIETINIO KARO

NACIONALISTŲ LAIMĖJIMAI

Praeitą savaitę nacionalistų kariuomenė pradėjo smarkius Gvadalarakos fronte mūšius. Puolimas buvo pradėtas iš šiaurės ir taip netikėtai gubernistams, kad pastarųjų tarpe kilo didžiausia panika. Nacionalistai tik per dieni pasistumė apie 50 kilometrų ir prisiartinio prie pat Gvadalarakos, kuri laikoma labai svarbiu strateginiu punktu.

Gvadalakara būtų buvusi tuoj paimta, jei ne biau rūš orai, kurie pamaišė veikti motorinėms karo dalims. Tačiau neabejojama, kad pagerėjus orui Gvadalakara kris ir taps atidarytas kelias iš šiaurės į Madridą.

Iš pietų rytų, pusės, Jaramos rajone prie Madrido, nacionalistai taip pat pasistumėję 4 kilometrus į priekį.

Madride kilo panika. Pranešama apie įvykusias demonstracijas, per kurias buvo reikalaujama pasiduoti. Tačiau milicininkai išvaikė demonstrantus užmušdami ir sužeis-

dami per 100 žmonių.

Nežiūrint, kad gubernistai dar laikosi Madride, bet iš miesto jau gabenama karo medžiaga.

FRANKAS PASISKELBS REGENTU

Generolas Frankas žada pasiskelbti Ispanijos regentu, kaip tik bus paimtas Madridas. Jo regencija numatoma laikina, kol pati tauta neapsispręs: ar ji norės grąžinti į sostą karalių (tik ne Alfonso XIII), ar pasiliks diktatoriškai valdoma. Šiaip ar kitaip Ispanijos tvarka bus panaši Italų fašizmui.

NOREJO PAGROBTI MADRIDO VADĄ

Madrido milicininkai susekė nacionalistų špionažą Madride. Pasirodė, kad tarp kalėjimo sargybinių ir kitų įstaigų tarnautojų buvo tokių, kurie patylo mis dirbo nacionalistų naudai. Buvęs net nusitarimas pagrobti karo vadą Miają ir nužudyti. Suimtų yra per 30 valdininkų, kurie karo lauko teismo teisiami ir, beabejo, sušaudyti.

Argentinoje

NELEIDO PAKELTI UNION TELEFONICA

Union telefonica jau prieš trejus metus buvo kreipusis į Vyriausybę prašydama, kad jai leistų pakelti tarifą abonentams. Vyriausybė pasiėmė daryti pajamų ir išdų reviziją, kurią baigia tik šiomis dienomis ir įsitikino, kad Union Telefonica finasai labai gerai stovi, todėl atmetė prašymą galutinai.

SMARKIAI PAKILO EKSPORTAS

Argentinos eksportas šiemet smarkiai pakilo. Pirmais dviem mėnesiais išvežta už 555.277.000 pezų. Praeitais metais tuo pačiu laiku buvo išvežta tik už 274.276.000. Taigi eksporto padidėjimas siekia 100 nuoš.

Daugiausiai išvežama kviečių ir kukurūzų, o taip pat ir šaldytos mėsos. Tikrai odų ir kebračio eksporto eksportas sumažėjo. Tačiau tai nesudaro didelės reikšmės.

Eksporto augimas aiškinamas Europos valstybių ir Japonijos pasirošimu į karą.

POŽEMINIS NAFTOS EŽERAS

Argentinoje pradėta jieskoti naftos jau nuo senai nuo 1886 metų. Tyrinėjimus darė užsienio kapitalistai. Tačiau iki 1914 metų ne buvo surasta žymesnių šaltinių. Visai netikėtai buvo atidarytas šaltinis Comodoro Rivadavia, kurioj dabar labai plati eksploatacija. Čia surastas žibalas jieskant paprasto vandens.

Bet visi tie ir kiti vėliau surasti šaltiniai mažai ką reiškia prieš šiomis dienomis atidengtą paslaptį Kordobos provincijoj. Inž. Ildefonso Reyes nustatė, kad Rio Cuarto apskrity 78 metrų gilumoj yra skystas žibalas. Jo plotas yra gana didelis.

Šitas naujas žibalo atradimas labai pradžugino visą Argentinos kraštą.

REIKIA BŪTI AKTYVIEMS KATALIKAMS

Mūsų išeivijos usnimis prižėlusi dirva mus versta verčia būti aktyviais veikėjais. Ateitis priklausys tai srovei, arba žmonių grupei, kuri nenuilstamai atsidėjusi darbuosis visuomenės labui. Matydami kaip lietuvių tarpe kuone išsijusę darbuojasi visokie savanaudžiai ir kraštutinėmis idėjomis persiėmę gaivalas, mes katalikai negalim į visą tai nereaguoti ir pro pirštus žiūrėti.

Dažnai numojame ranka girdėdami barančią demoralizaciją per spaudą ar vakarėlius: na, tegu tai daro nesubrendėliai, o kas mums? Ne vienas galvoja, kad pakanka tik pačiam būti padoriam, o apie kitus nereikia rūpintis. Šitoks klaidingas samprotavimas palieka daug gerų žmonių nuošaly stovėti nuo visuomenės veikimo. Ir dėl to visuomenė, nes jai truksta žibintų.

Katalikiškieji idealai, kurie gražiai pinasi su tautiškumu, yra aukštai vertingi. Dėl jų verta ir pasišvęsti. Ypatingai išeivijoj iškelti aikštėn jie suteikia moralės paramos kiekvienam atskiram ir užtikrina naujosios kartos kilniuosius katalikiškus bei tautybės idealus perleistumėn iš savo kartos į naują.

Kiekvienas lietuvis katalikas privalo būti aktyvus savo gyvenime ir veikime. Tiesa, ne visi gali būti žymesniais veikėjais, jeigu jie neturi pakankamo išsilavinimo ar gabumų. Tačiau aktyvumas gali pasireikšti pačiame kasdieniniame gyvenime. Reikia šeimoj aktyvumo, kad ji būtų katalikiškai bei tautiškai susipratusi. Reikia aktyvumo kasdieniniuose santykiuose su žmonėmis. Tokį aktyvumą kiekvienas gali lengvai turėti, jeigu jis laikosi savo principų.

Nekartą tikėjimas yra pašiepiamas, o ant tautiškumo ranka numojama. Ką, sako tau duoda bažnyčia ar kunigas, ar kalbami poteriai, arba kam ta lietuviška kalba: negi toli su ja nueisi? Tokių šnekų neretai klausoma, bet labai retai į jas reaguojama. Tai yra mūsų apsilėidimas, kuris mus pačius silpnina ir tvirtina priešingąjį elementą.

Visuomenės gi veikime reikia glaudumo ir disciplinarumo. Kaip šeima irsta, jei prasideda nesusklausymas, taip ir kiekviena organizacija, jei jos nariai, o dar labiau prasimušę į viršūnes veikėjai, pradeda tarp savęs nesutarti. Katalikiško veikimo idealogijoj negali būti jokių nesusipratimų. Jie tegali atsirasti siaurojo veikimo ambicijoj. O tai jau yra šalintina. Kiekvienas turi jausti pareigos savo asmens reikalo nemaišyti su visuomenės veikimu ir savo ambiciją kaip tik paaukoti kilniesiems tikslams.

Ne be to, kad organizacinis veikimas reikalingas yra kritikos. Bet ji tegali išeiti savųjų tarpe. Kiekviena kritika yra geras daiktas, jeigu ji daroma giliu išmanymu ir geresniems rezultatams susilaukti. Karšti debatai bei ginčai dažnai išjudina patį veikimą ir smarkiai pastumėja pirmyn. Bet visados jie turi ir eiti veikimui pagiūinti, o nesudrumsti jį.

Organizaciniame katalikų veikime mes negalime nusiskūsti nesutarimais ar siaurų ambicijų troškimais. Mūsų vieningumas yra žinomas. Gal dėlto niekas ir nėra mėginęs katalikus skaidyti, kaip tai yra atsitikę su daugeliu kitų grupių. Bet šita geroji pusė mus verčia taip pat budėti, kad neapsnustumėn ir nepradetmėn bodautis savo veikimu.

Tat pagrįskime savo veikimą aktyvumu. Išlaikykime jį visur kur tik turime progos pasirodyti kas esame ir ko siekiame.

Greta kruvinosios aukos ejo nekruvinoji: tai švenčiausiojo Sakramento įstatymas. Per ją Kristus paslaptinai pasiliko žmonių tarpe amžinai gyventi. Ši auka kartojasi kiekvienose Mišiose, nes ji reikalinga atpirkimo vaisingumui.

Kaip samariečiai prie Jokabo šulinio išganytojas pasiūlė gyvo vandens, kaip velniai, Paskutinėje Vakarieneje, davė apashtams valgyti savo kūną ir gerti savo kraują, taip įstatytu švenčiausiu Sakramentu visiems pasiliko valgiu ir gerimu. "Kas valgys mano kūną ir gers mano kraują, neragaus mirties per amžius".

Didžioji Savaitė, primindama mums kruvinosios GOLGOTOS aukos išpildymą ir nekruvinosios įstatymą, ragina daugiau negu susikaupti, bet ir dalyvauti joje. Katalikų bažnyčia yra įvedusi Velykines Komunijos papročius. Per ją ir dalyvaujame a-noj didžiojo GOLGOTOS dramoj, kuri mums nesa išganyto vaisių.

Velykinės pareiga mums privalo būti šventa. Atsitolinimas nuo jos būtų lygus senųjų pagonių samprotavimui, kuriems Kristus buvo kvanybė, arba zdyd, kuriems buvo papiktinimas.

DIDŽIOJI SAVAITĖ.

Visas krikščioniškasis pasaulis susikaupia Didžiojoje savaitėje. Visų akys ir širdys nukrypsta į baisiąją GOLGOTOS dramą. Kas gi įvyko? Tai Dievas — žmogus pasiaukojęs amžinai sandarai tarp Dievo ir žmonijos. Įvyko Atpirkimas.

Reikia stabtelėti ties šiuo vienatiniu įvykiu ir giliai pagalvoti. Tai verčia mus daryti gyvenimo paskūrimas.

Iš GOLGOTOS byloja Amžinoji Tiesa, kurios laikas sunešioti negali. Ji rodo žmonijai tikrąjį kelią. "Aš esmi tiesa, kelias ir gyvenimas."

Iš GOLGOTOS kalba DIEVAS — MEILĖ. Nors sunku suprasti Aukščiausiojo Išminties pasirinktą žmonijos išganyto kelią, bet lengva jausti Atpirkimo vaisių. "Niekas neturi didesnės meilės už tą, kuris atiduoda gyvybę už savo prietelius".

Iš GOLGOTOS trikšta palaimintas Atpirkimo šaltinis. Kas nenorėtų iš jo gerti? "Kaip elnias trokšta prie vandesn šaltinio, taip mano siela prie Tavęs Viešpatie".

Tik vieną kartą pasaulis matė kruvinąją GOLGOTOS Auką ir jos pakaks visiems amžiams atsiminti. Ji daugiau nepasikartos.

Deja, svetūr gyvendami, tikiybinius papročius pradėdami pamiršti. Bet ar pagalvojame giliau, ar taip dera apsiliepti? Dažniausiai negalvojame ir sukasdienėjame tikiybės reikaluose, kaip švarką nuvalkiuojam kasdieną nešiodami.

Didžioji Savaitė tegu mums primena mūsų tikėjimo pareigas. Juk visi sielos gilumoj alsuojame Amžinosios Tiesos ir Meilės, kuri spindi iš GOLGOTOS ir skaisčiai spinduliuoja iš švenčiausio Sakramento.

LIETUVOJE

DIDELĖS SAMDINIŲ ALGOS

Ryšium su kai kurių žemės ūkio produktų kainų pakilimu, nuo šių metų pradžios Sintautų apylinkėje smarkiai pakilo žemės ūkio samdinių algos. Ligšiol bernui buvo duodama metinės algos 150 — 200 litų, o dabar 250 — 300 litų, tar naitei ligšiol buvo mokama apie 150 litų, dabar 200—250 litų. Net piemeniui šiemet duodama ligi 120 — 130 litų. Didelės samdinių algos yra dėl to, kad Sintautų apylinkėje žemės ūkio darbininkų nėra daug ir dažnai, o ypač vasaros metu, jų ūkininkams stinga.

VEL GAUSIAI SUSELPTA MIESTO VARGUOMENĖ

Marijampolės miesto varguomenėi šelpti žiemos pagalbos komitetas praėjusių Kalėdų metu su šelpės virš 600 neturtingų miestiečių, savo darbą varo toliau. K-tas išsiuntinėjo aukų lapus ir paraginimus įvairių įstaigų ir privačių įmonių tarnautojams apsidėti žiemos pagalbai mokesčiu ar procentu nuo gaunamo uždarbio bei algos. Šis komiteto darbas Marijampolės visuomenėje rado didelio pritarimo ir žiemos pagalbai aukos dar ir dabar tebeplaukia. Neseniai komitetas vėl gausiai padėjo Marijampolės varguomenėi, sušeldamas apie 300 neturtingų šeimų, kurių daugelis gavo pinigais po 5—10 litų. Nors tai kuklios aukos, tačiau varguomenėi daug padedančios.

BROLIS BROLIŲ UZMUŠĖ

• Baliečių k. Daujėnų val. gyventojas Prakapas Petras nesugyveno su savo žmona ir simpatizavo Narvido Antano žmonai, siūlydamas jam pasikeisti žmonom. Narvidas nesipriešino mainams, ir Prakapas Petras sausio 30 d. pakvietė Narvidus "ant alaus", kurio metu turėjo įvykti oficialus mainas. Labai smarkiai visiems įkaušus, kilo ginčai, nes Prakapo žmona atsisakė mainytis. Tada jos vyras puolė savo žmoną su kirviu. Ten buvęs ir smarkiai išsigėres Prakapo brolis Povilas šoko ginti brolio žmoną ir ištraukęs kirvį smogė jai savo broliui Petriui, nuo ko šis ir mirė. Žmogžudys suimtas.

TAUPOMOSE KASOSE PER 52 MIL LITŲ INDELĮ

Jau suvesti daviniai ir paaiškėjo, kad sausio 1 d. taupomose valstybės kasose indelių buvo 52 mil. 291.076 lt. 1936 m. sausio 1 d. indelių buvo 42.895.343 lt. Taigi per pėreitus metus indelių padidėjo 9.395.732 lt.

TAURAGNŲ EŽERAS YRA GILIAUSIAS VISOJE N. LIETUVOJE.

Vytauto D. universiteto geografijos katedra yra ištyrusi 3 Tauragnų (Utenos apskr.) apylinkių ežerus. Tauragnų ežero plotas — 512,7 ha. Gilumai matuoti 474 vietose; vidutinis gilumas — 18,66 m., didžiausias — 60,5 m. Tauragnų ežeras laikomas tuo tarpu giliausiu Nepriklausomos Lietuvos ežeru.

RASTA SENŲ DAIKTŲ

Salako valsč. Gruodiškių km. J. Biveinis radi molinę pypkę. Ši seniena labai gražiai padaryta. Šone išgraviruota 1699 m. Iš to sprendžiama, kad pypkę buvo tais

metais padaryta. Be to, rastas varinis, vieno lito didumo pinigai, su 1666 metų data ir Lietuvos vytimi.

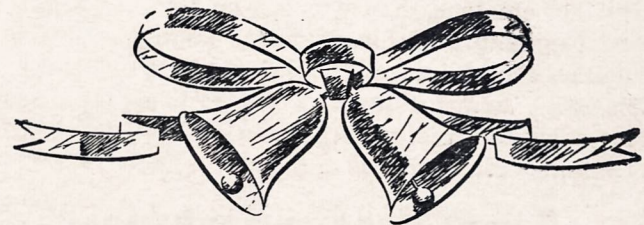
DUONA VĖL ATPIGO

Patirta, kad "Parama" jau par-davinėja duoną žemiau kainų tvarkytojo nustatytų kainų, būtent: paprastą ruginę duoną po 27,5 ct. o sijotą ruginę duoną po 32,5 ct. už kg. Maisto krautuvės yra kainų tvarkytojo įpareigosotos visuomet turėti pakankamai juodos ruginės duonos, kuri kainuoja 30 ct. už 1 kg. Krautuvės, kurios šių reikalavimų nevykdys, bus baudžiamos.

PAGAVO KONTRABANDĄ

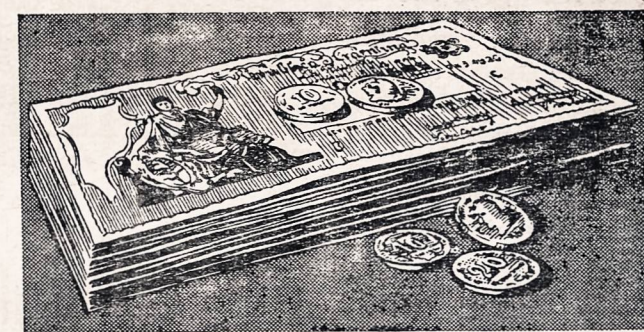
Šiomis dienomis pasienio poli-

cijos tarnautojas, eidamas tarnybos pareigas, apie pirmą valandą nakties ties Baltupėnais pastebėjo tvirtinę vyrų einačių Nemuną iš Vokietijos Lietuvon ir nešančių ant nugarų ryšulius. Policijos tarnautojas pasislėpė ir leido kontrabandininkams pereiti mūsų pusėn. Jiems perėjus tarnautojas pareikalavo iš jų sustoti, bet šie matydami turį reikalų su policija metė ryšulius ir leidosi bėgti. Jiems sulaikyti tarnautojas paleido keletą šūvių, bet pastarieji, pasinaudodami nakties tamsa paspruko. Numestuose ryšuliuose buvo atrasta skardinės po 25 ltr. talpos denaturuoto spirito ir siero eterio. Kontrabanda pristatyta Smalininkų muitinėn.

VELYKOS

Geriausią dovaną Tamstos namieškams

Nors trūksta keletos dienų iki Velykų Švenčių, bet dar Tamsta gali pasiūsti piniginę dovaną savo giminėms Lietuvoje, kad gautų ją Šventėms, pasinaudodamas mūsų perlaidų sistema EKSPRESU. Pinigų gavimas užtruks apie 6 dienas, kuriuos gaus artimiausiam pašte be jokio atskaitymo, o Tamsta gausi pakvitavimą su nurodyta gavimo diena.

LIETUVIŲ SKYRIUS

Bostono Banke tiekia Tamstai šį patogų ir priėtinamą patarnavimą. Apsilankyk bet kurio laiku nuo 9 iki 18 val. ir šeštadieniais nuo 8.30 iki 11 val. maloniai paimformuos Tamstai visuose reikaluose. Jeigu negali atvykti, kreipkis į mus laišku, atsakysime negaištant.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

Pueyrredón 175

Av. Gral. Mitre 301 (Ave. 11.) Córdoba 1223 (Rosario)

PASITIKEJIMAS - MANDAGUMAS - SAUGUMAS - GREITUMAS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Verbų Sekmadienis

Ši sekmadienį, kovo 21 d. išpuola Verba. Pamaldos Santa Lucia bažnyčioje bus 11 val. 45 min.

Išpažinčių bus klausoma nuo 8 val. ryto ir iš vakaro nuo 5 val.

Rezurekcija

Rezurekcija jau nusistovėjusių papročių bus ir šiemet, kaip kitais metais Didįjį Šeštadienį šv. Kazimiero koplyčioje, c. Herrera 287.

Pamaldos prasidės lygiai 6 val. vakaro.

Velykų Pamaldos

Velykų sekmadienį pamaldos bus Santa Lucia bažnyčioje 11 val. 45 min.

Šv. Juozapas.

Šv. Juozapo šventė išpuola ši penktadienį. Visose bažnyčiose bus šventadienės pamaldos. Lietuviams atskirai pamaldų nebus.

Velykinė Išpažintis

Velykinės išpažinties Didžiąją Savaitę bus klausoma Santa Lucia bažnyčioje kasdien rytai nuo 8 iki 10 val. ir vakarais nuo 6 val. iki 8.

SUNKI OPERACIJA

Pereitą savaitę tapo operuota, privatinėje sanatorijoje mūsų skaitytoja — bendradarbė ir Mergaičių Globos draugijos revizijos komisijos aktyvi narė, panelė Ona Stalingaitė.

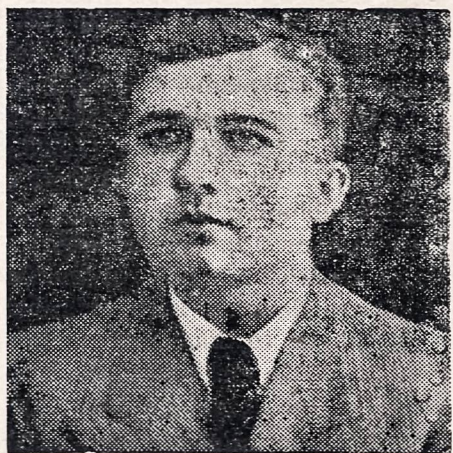
Linkime ligonei kuo greičiausia pasveikti.

ISVYKO Į ROSARIO

Pereitą šeštadienį, septintą valandą ryto, išvyko Rosario miestą SVYTURIO administracinės komisijos narys, Vaidintojų būrelio artistas ir šv. Cecilijos choro dainininkas ponas Bronius Verbickas.

P. Verbickas, Buenos Aires visą laiką tarnavo p. Povilonio viešbu-

tyje; savo teisingumu, darbštumu ir kuklumu, užsitarnavo tiek kliento, tiek šeimininko pagarbą ir pasitikėjimą.

BRONIUS VERBICKAS

P. Verbickas maloniai sutiko atstovauti SVYTURĮ Rosario mieste. Todėl, visais redakcijos ir administracijos reikalais, kaip tai: žinių, skelbimų, prenumeratų, SVYTURIO dovanos "Vasario 16" atsiėmimu, ir panašiais.

Vg.

GRĮŽTA LIETUVON PONAS SELENIS

Ši sekmadienį, kovo 21 dieną, laivu "Kosčiuska", grįžta į Lietuvą ponas Viktoras Selenis, žymus katalikų veikėjas, geras mūsų prietelis, ir Cecilijos choro dainininkas; kol sveikata leido, gambiai vaidino Vaidintojų būrelio spektakliuose.

Grįžta savo brangion tėvynėn, del kurios laisvės, drauge su kitais Lietuvos didvyriais, kariuomenės savanorių eilėse kovėsi, jos nematęs ilgus metus, Argentinoje praleistus.

P. Selenis apsigyvens savo ūkyje, Telšių apskrityje.

Argentinos Katalikų Federacijos vadovybės prašomas, ponas Selenis sutiko nuvežti Lietuvon, paskutinės Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, priimtus pa-

SVEIKINIMAS

Sveikiname mūsų organizacijos kapelioną kunigą Juozapą Janilionį varduvių proga, ir linkime pasisekimo ir laimės, jo kilniame darbe.

B. L. K. K. Sąjungos Pietų

Mūsų Valdybos narę ir neuilstamą veikėją, ponį JUZEFĄ ZUBKEVICIŲ — POVILONIŲ, vardinį proga nuoširdžiai sveikina ir linki visokios laimės.

A. L. Mergaičių Globos draugijos Valdyba.

SVEIKINIMAS

Mūsų nepamainomą dainininkę ir talentingą artistę, ponį JUZEFĄ ZUBKEVICIŲ — POVILONIŲ, vardinį proga sveikina.

Šv. Cecilijos choras ir Vaidintojų būrelis.

sveikinimus, išaiškinti kai kurias neteisybes mūsų katalikiškai kolonijai papildytas ir pasirūpinti įvairiais mūsų reikalais atitinkamose įstaigose.

Laivas išeina aštuntą valandą vakaro. Daugelis pažįstamų, ypač, linkimai iš vaidintojų ir choristų

VIKTORAS SELENIS

ruošiasi palydėti į Lietuvą grįžtantį bendradarbį.

Linkime laimingos kelionės ir greitai pasiekus brangiąją tėvynę, susitvarkyti joje.

Vg.

Lietuvos Pasiuntinybė Pietų Amerikai šiuo kviečia atsilankyti į jos patalpas, arba nurodyti savo adresus, žemiau išvardintus piliečius:

1. Vesčiūną Juozą iš Cordobos,
2. Stamhlerį Judelį iš Kauno,
3. Čepkauską Praną iš Vilkijos,
4. Andriūškevičių Liudviką,
5. Petrusevnių Alfonsą iš Musnikų val.

6. Matulį Kazį,
7. Urboną Kazį iš Papilės val.,
8. Dainauską Juozą,
9. Plentiniene — Černiauskaitę L.,
10. Juškevičių Praną,
11. Mikalajūną S.,
12. Venclauską Adomą ir Perna-

13. Bučinską Povilą iš Žeminių val.,
14. Tamolyną Adomą iš Gudelių v.
15. Kuzmicką Edvardą,
16. Lisauskaitę Sofiją,
17. Ginotienę Ksaverą.

Pasiuntinybė

Buenos Aires, 1937 m. kovo 8 d.

RUOŠIASI

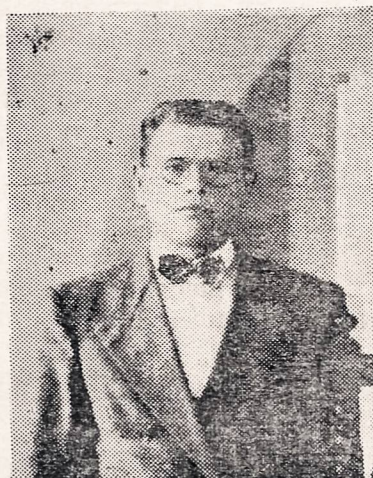
Jau artinasi žiemos, tai yra parengimų sezonas. Jaunimo draugijos vaidintojų būrelis, kaip ir kitomis progomis, žada gražiai debutuoti veikale "Knygnešio Duklė", Audrų Dukters rašytame. Šis veikalas bus pastatytas

Berisso Lietuviai

SVEIKINIMAS

"Mindaugo" kasininką ir nepailstamą veikėją, poną JUOZĄ KULAKAUSKĄ, varduvių proga linkime pasisekimo ir ilgų metų darbuotę mūsų tarpe.

Berisso L. K. S. K. ir draugijos "Mindaugas" Valdyba.

JUOZAS KULAKAUSKAS

IR MES NEATSILIEKAME

Visi berissiečiai vien tik ir klausinėja vienas kito: kada "Mindaugas" atidarys žiemos sezoną?... Mes, pasisėmę tikrų žinių ir geriausių šaltinių, galime visus, scenos ir šokių mėgėjus nuraminti, nes "Mindaugo" daug dirbęs Vaidintojų būrelis, ruošia scenai didelius, Vaidintojų kūrinius, kurių

per Motinos Dienos minėjimą, gegužės 22 dieną, Jose Verdi salione, kurį trečiu sykiu Argentinoje, ruošia Mergaičių Globos Draugija.

Paminėjimas žada sutraukti gražios ir skaitlingos publikos. Gi statomas veikalas — trijų veiksmų drama, vaidintojų natūrališku veikimu ir pačios dramos turiniu, sudomins susirinkusiuosius.

Tenka pastebėti, kad "Sakalo" bendrovė pasiuntė naują, įdomią ir iki ašarų juokingą komediją "Augyla — Nebredyla". Šis veikalas, perduotas Vaidintojų būrelio režisorui, p. Z. Juknevičiui, kuris jau studijuoja veikalo galimybės pastatyti mūsų scenoje.

Suflerė.

vienas — "Namai - Pragarai. Veikalai bus pastatyti balandžio mėnesį.

Iš Visur

PRANCŪZAMS SEKASI PASKOLA

Tautos apsaugai išleistoji pirmoji paskolos serija, kuri siekė 500 milijonų frankų, buvo išpirkta tą pačią dieną. Netrukus bus išleista antroji serija iš pusterčio milijardo frankų.

MEKSIKOJ ATIDARO BAŽNYČIAS

Vercruz provincijoje tapo atidarytos 2 bažnyčios. Tikinčiųjų pasitenkinimas labai didelis.

Kordobos provincijoje įvyko didžiulė katalikų manifestacija, per kurią reikalaujama bažnyčių atidarymo.

Tikimasi, kad pamažu Meksikoj atslūgus priešiškybinė akcija ir katalikai vėl atgaus visas teises.

AUKSO KARDAS ALKAZARO KARŽYGIUI

Paryžiaus visuomenėje buvo padaryta rinkliava nukalti aukso kardą Alkazaro gynėjui karžygiui generolui Maskardo. Šiomis dienomis atidarytoji vienoj dailės ir meno parodoj Paryžiu išstatytas jau nukaltas kardas. Jis turi langią rankeną inkrustuotą gintaru ir rubiniais. Neužilgo aukso kardas bus įteiktas generolui Maskardui.

PRANCŪZAI NUSAVINO 2 GINKLŲ FABRIKŲ

Prancūzų Vyriausybė nusavino 2 didžiausius ginklų fabrikus: Creset ir Schneider, kurių turtas siekia 100 milijonų frankų.

DIDINA APSIGINKLAVIMĄ

Aukštoji Fašistų Taryba nusi-tarė padidinti apsiginklavimą. Šis žygis aiškinamas būtinu apsigynimo reikalu. Netrukus bus pradėti statyti nauji karo laivai.

INSTITUTO MEDICO DURAND

Venerinės, moterų, odos ir kraujo ligos. Bendro klinika.

Hemoroidų ir gyslų ištinimo gydymas be operacijos.

Peržiūrėjimas 2 peza — Ekonomiškai abonentai. — 35 peza mėn.

Priima nuo 14 iki 20 valandos — šventadieniais, nuo 10 iki 12 v.

NUEVA YORK 4636 U. T. 45 BERISSO

CLINICA DENTAL "SANTA LUCIA"

Centros Calle 39 Nr. 193 — LA PLATA — U. T. 4648-Rocha

Pranešam mūsų gerbiams klientams ir visuomenei, kad klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig virš nurodyto adreso.

Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir įvairios burnos ligos.

Priima: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną. Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisse Calle MONTEVIDEO 861 — SKYRIUS BERISSO F. C. S. Tarp Callao ir Guayaquil

VELYKOMS

nesiūsk Tamsta vien tik paprastus sveikinius bet pasiūsk

Piniginė perlaidą

per

Lietuvių Skyriū
BANCO HOLANDES UNIDO
SUCURSAL BUENOS AIRES

C a n a l l o 360

kuri suteiks galimybę Tamstos giminėms praleisti tikrai

Laimingas Velykas

YPATINČIOS SĄLYGOS ŠIEMS ŠVENTIMS

Lietuvos sportininkai ir sklandytojai tikrai vyks Š. Amerikon

Praeitais metais Lietuvoje viešėję Amerikos lietuvių olimpiados komiteto pirmininkas adv. J. Bagdžiūnas — Bogden pakvietė į Ameriką atsilankyti Lietuvos sportininkus ir sportinės aviacijos atstovus. Šis pakvietimas buvo labai nuosirdžiai priimtas ir Lietuvos sportininkai bei sportinės aviacijos atstovai pradėjo ruošti savo kelionę. Kūno kultūros rūmai, kurie rengia visus Lietuvos sportininkus, netrukus paskirs sportininkų komandą, atstovauti Lietuvos sportui Amerikoje. Drauge į sportininkų komandą yra įrašyti jau du sklandytojai: Jonas Pyragius ir Bronius Oškinis, o jų pavaduotoju paskirtas Antanas Paknys.

Lietuvos sklandytojų vykimui į

Ameriką šiuo metu Kaune statomi du nauji sklandytuvai, kuriuos sklandytojai kartu su savim vešis į Ameriką. Vienas sklandytuvas kaštus 11.000, o antras 9.000 litų, tai, abu kartu kaštus 20.000 litų. Abu sklandytuvai statomi neseniai įsteigto fondo lėšomis, dėl to jie bus ir pavadinti tais vardais kuriais pageidauja stambiausieji sklandymo fondo rėmėjai. Lietuvos sklandytojai Amerikoje rodys sklandytuvo išvilkimą stovinčiu ir važiuojančiu automobiliu, velkamą skridimą su lėktuvu, aukštąjį pilotažą ir terminiškaį skridimą. Tam reikalui iš Lietuvos bus nusiųsti visi prietaisai: trosos su špule automobiliui, telefoninis trosas lėktuvui, gumos lynas, barografas parašiotai ir t. t.

Kadangi sklandymo sportas ir Amerikoje yra dar visai mažai išsiplėtojęs, tai, galimas dalykas Lietuvos sklandytojais sudomins ir tų „snigantį sojų“ uolą, kitus amerikiečius. Taigi, Lietuvos sklandytojams gali tekti nors dalinai Europos sklandymą atstovauti Amerikoje. Ligišiol iš Europos į Ameriką 1928 metais buvo nuvykę tik vokiečių sklandytojai. Dabar gi Lietuvos sklandytojais, suprasdami savo kelionės reikšmę ir atsakomybę nori tinkamai įrengti savo sklandytuvus ir patys gerai pasiruošti. Savo pasiruošimą, prieš išvykdam į Ameriką sklandytojai parodys ir Lietuvos visuomenei, kai Kaune gegužės mėn. įvyks aviacijos šventė.

Lietuvos sklandytojai į Ameriką išvyks birželio — liepos mėn. Tsb.

Degtinės gamyba ir pardavimas

1936 metais pagaminta 3.131.905 litrai 38 laipsnių, 994.760 litrai 40 laipsnių ir 244.795 litrai 50 laipsnių degtinės ir 217.150 litrų 50 laipsnių spirito. Gėrimui ir degtinės dirbinių fabrikams paroduota 4.589.676 litrai — 38 — 95 laipsnių degtinės (1935 m. 4.098.310 litrų) už 27.149,918 litų (23.991.352 litus) ir susisiekimo bei pramonės reikalams 1.199.512 litrų 100 laipsnių spirito (490.402 litrai) už 2.134.669 litus (1.368.954 litus). Tuo būdu 1936 metais degtinės daugiau išgerta, kaip už 3,2 milijonus litų. Spirito suvartojimas susisiekimo bei pramonės reikalams daugiau kaip dvigubai padidėjo dėl to, kad 1936 metais įvestas spirito maišymas prie benzino. Per metus spirito suvartojimas dehidracijai siekia apie 1.500

— 1.800 tūkst. litrų. Pirmieji dehidracijos metalai sueis šiemet balandžio 1 d. Kuro reikalams maišoma apie 25 nuoš. gryno spirito ir 75 nuoš. benzino, Paprastas varyklose pagamintas spiritas tam tikruose aparatuose (Panevėžio Montvilo fabrike) taip išvalomas, kad gaunamas beveik 100 nuoš., vadinasi absoliutus spiritas.

Gėrimo reikalams spirito rektifikaciją atlieka pati finansų ministerija. Tam tikslui Kaune įrengta moderniška rektifikacijos įmonė, kurioje išvalytas spiritas gaunamas apie 96,5 nuoš. stiprumo. Netrukus numatoma išleisti naują, geriau išvalytą degtinės rūšį. Pagerinta degtinė bus supilstyta specialiai pagamintose, patogiose bonkose. Ji bus kiek brangesnė, bet geresnės kokybės. Tsb.

**IŠMĖGINKITE SAVO LAIMĘ
DIDŽIOJOJ L. K. ŠV. KAZIMIERO
LOTERIJOJ (RIFOJ)
LOŠIMAS NEATIDEDAMAS
Š. M. GEGUŽES 3 D.
50 VERTINGŲ PREMIJŲ UŽ 80.000 PEZ.
NUMERIS TIKTAI 1 PEZAS**

- PIRMOJI PREMIJA:**
Liuksusinis automobilis "ROLLS ROYCE" 52.500 pezu vertės.
- ANTROJI PREMIJA:**
Žemės sklypas (terenas) Buenos Aires miesto rajone, arba 7.000 pezu vertės automobilis.
- TREČIOJI PREMIJA:**
3 sklypai (terenai) Lanus (Buenos Aires provincijoje), arba 5000 pezu vertės automobilis.
- KETVIRTOJI PREMIJA:**
Sklypas (terenas) su 2 kambarių nameliu Victoria (FCA), arba 4000 pezu vertės automobilis.
- PENKTOJI ir ŠEŠTOJI PREMIJA:**
2 pirmos klasės laivokartės į Braziliją ir atgal, kiekviena dviem asmenim, su apmokėtu pirmos rūšies viešbučiu 15 dienų.
- SEPTINTOJI iki DEŠIMTOSIOS PREMIJOS:**
4 siuvamos mašinos "Cabiró" po 385 pezus vertės.
- VIENUOLIKTOJI iki DVIDESIMTOSIOS PREMIJOS:**
trumpos bei ilgos bangos radio aparatų "Rompfer".
- DVIDEŠIMTS PIRMOJI iki PENKIASDEŠIMTOSIOS PREMIJOS:**
30 ilgos bangos radio aparatų "Rompfer".
- PASTABA:** Senosios laidos visi bilietai turi vertės.

Asmeniškai ar laiškais kreiptis šiuo

adresu:

**Gran Rifa pro Obra de San Casimiro
Bartolome Mitre 1265, escriptorio 106
Buenos Aires**

Smegenų svoris ir gabumai

Dar neseniai mokslininkai manė, kad žmogaus gabumai priklauso nuo jo smegenų svorio. Būtent, buvo manyta, kad kuo sunkesnius kas turi smegenis, tuo jis yra gabesnis. Tačiau, paskutiniaisiais laikais ši nuomonė atrodo buvusi klaidinga, nes yra žinoma daug atsitikimų, kad žmonės su labai sunkiais smegenimis buvo visai be jokių gabumų arba tiesiog kvailiai. Vidutiniškai smegenys sveria apie 1300 — 1400 gramų vyrų ir 1250 — 1300 gramų moterų.

Sunkiausias smegenis turėjo garsus anglų poetas Baironas. Jo smegenys svėrė 2240 gramų. Rusų rašytojas Turgenevas taip pat pasižymėjo nepaprastu smegenų sunkumu: jie svėrė 2012 gramų. Vokiečių poeto Šilerio smegenys svėrė 1790 gramų. Šie pavyzdžiai lyg rodo, kad tarp smegenų svorio ir gabumų yra tam tikras ryšys. Tačiau yra žinoma atsitikimų, kad idiotų smegenys svėrė daug daugiau, negu vidutiniškai sveria žmogaus smegenys, o vieno idioto smegenys svėrė net daugiau negu Turgenevo.

Iš kitos pusės, daug garsių vyrų turėjo smegenis vidutiniško svorio, o kiti — net lengvesnius. Didžiausias pasaulyje matematinis Gausas turėjo paprasto svorio smegenis. Žymaus chemiko Liebigo smegenys svėrė tik 1300 gramų, tai yra beveik lengvesni už vidutiniškus. Garsaus prancūzų patrioto Gambetos smegenys svėrė tik 1290 gramų.

Jei pažvelgsim į gyvulių pasaulį, tai pamatysim, kad smegenų svoris priklauso nuo kūno didumo. Jei protas priklausytų tik nuo smegenų svorio, tai protingiausių padarų pasauly būtų banginis, kurio smegenys sveria septynis kilogramus o po je eitų Indijos dramblys, kurio galvoj yra pusės to kilogramo smegenų. Kitų gyvulių smegenų svoris yra žymiai mažesnis. Liūto smegenys sveria tik 200 gramų, panteros — 170 gramų.

Visai kitaip dalykas atrodo, jei palyginti smegenų svorį su bendru kūno svoriu. Žmogaus smegenys vidutiniškai sveria vieną keturiasdešimtpenktąją viso kūno dalį, orangutangų smegenys sudaro vieną šešiasdešimtąją viso kūno svorio dalį, liūto smegenys — vos vieną dešimttūkstantinę jo milžiniško svorio dalį.

Bet protinių gabumų atžvilgiu negalima remtis ir smegenų svorio santykiu su viso kūno svoriu. Nes jei tuo remtis, sprendžiant apie gyvyto protinius gabumus, tai išeitų, kad protingiausias gyvuliais turėtų būti mažytės naguotosios beždžionės, kurių smegenys sudaro vieną šešioliktąją viso kūno svorio dalį.

Taigi, iš smegenų svorio negalima galutinai spręsti apie protinius gabumus. Matyt, kad gabumai priklauso ne nuo smegenų svorio, bet nuo kurių kitų smegenų savybių. Kurių būtent — mokslui ligi šiol dar nepavyko susekti.

GDYNIA — AMERICA

Líneas de Navegación S.A.

Linija Pietinė Amerikon
DIDELIS NUPIGINIMAS

laivakorčių atsikvietimui giminių ir vykimui į
Lietuvą, Latviją, Lenkiją, Vokietiją, Australiją, Bulgariją,
Čekoslovakiją, Daniją, Estiją, Suomiją Vengriją,
Norvegiją, Palestiną, Rumuniją, Sovietų
Rusiją ir Švediją

GENERALINE AGENTŪRA
Lampert & Holt Line Ltd.
Sarmiento 329
Buenos Aires

LAIVAKORTES
Banco Polaco
Polska Kasa Opieki S. A.
Tucuman 462-66
Agencia Nr. 1.

Corrientes 2700 ir turizmo agentūros

Sekantis išplaukimas iš Buenos Aires:

„KOŚCIUSZKO“ Kovo 20 d. 1937
„PULASKI“ Balandžio 18 d. 1937

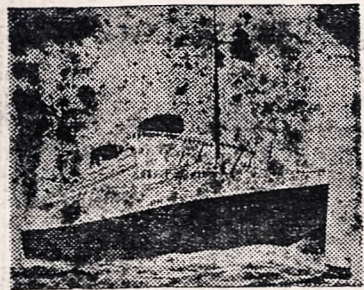
LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

c. 25 DE MAYO 375, piso 3. U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Dideli patogumai 3-je klasėje.
Susisiekimas traukiniais su visais Europos miestais.Skaitykite, išmanykite ir kitiems
pasakykite, kad

Š V Y T U R Y S

geriausias laikraštis.

"ŠVYTURYS" rašo teisybę;

"ŠVYTURYS" nekenčia melo;

"ŠVYTURYS" vedamas tautiškai katalikiškoj dvasioj.

"ŠVYTURIO" kainą visiems priinama:

ARGENTINOJ atseina 4 pezus per metus, arba 2 pezu pusmečiui.

URUGVAJUIJ — 2.50 ur. pezų;

BRAZILIJOJ — 20 milreisų;

LIETUVOJ — pezus, arba 2 amerik. dolerių.

NIEKO NELAUDAMI UŽSIPRENUMERUOKITE "Š V Y T U R I" SAU IR SAVO GIMINĖMS.

Rašykite ant pridamos čia atkarpos.

Pridėdamas pezus, prašau man siuntinėti "Švyturį" žemiau nurodytu adresu:

Prenumerato vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta

Parašas

"ŠVYTURYS"
c. OLAVARIA 882
BUENOS AIRES
ARGENTINA

Lietuviška Dantu Klinika

CLINICA DENTAL PAVEN

Dantų Gydytojas ir Direktorius

N. Krukauskas

Aukso dantys ir koronos 22 karatų nuo \$ 10.

Balti dantys nuo \$ 4. Plombos nuo \$ 3

Traukiama dantys be skausmo veltui jei daromi nauji dantys
Primama kasdien nuo 2 iki 8 val. vak.Pavón 488 U. T. 22 — 9395 Avellaneda
(Prieš Avellanedos stotį)

Dr. J. HAHN

VIDURIU LIGOS — MENESINIŲ PASIVELAVIMAS AR
PASISKUBINIMAS — MOTE — KIUŠELIAI — FLUKSAS
PILVELIS — ŽARNOS — INKSTAI — KRAUJO NUSIL-
NEJIMAS — ULTRAVIOLETINIAI SPINDULIAITelefonu šaukti:
47 — Cuyo — 7601
Prima nuo
8 — 8Savaitiniai ar
mėnesiniai
abonentai

Tucuman 2729 esq. Pueyrredon

VILNIJOJE

PRISIPAZINO

Švenčionių ap. storasta drauge su Zarasų ap. viršininku apžiūrėję vietą, kur įvyko incidentas dėl gairės perkėlimo ties administracijos linija, turėjo pripažinti, kad visa kaltė už incidentą tenka lenkų pasienio sargybai. Lenkų pastatytas baltai raudonas stulpas buvo iškastas ir perkeltas savo vieton.

Tai atliko lenkų kopistai, viso nesusipratimo kaltininkai. Tuo pačiu, jei lenkai būtų džentelmenai, jaustūsi pareigą atšaukti visa tai, ką jie buvo apie tą incidentą savo spaudoje prirašę ir visam pasauliui per radio paskelbę. Betgi lenkai dedasi esą neklaidingi ir tokiu prisipažinimu galėtų paspringti.

—OOO—

NUBAUDE UŽ KRYŽIAUS
FOTOGRAFIMĄ

Kituose kraštuose yra baudžiami žmonės už tai, kad jie mėgina nufotografuoti įvairius slapstus kariuomenės įsitvirtinimus, draudžiamas zonas ar ką panašaus. Lenkai pagaliau jau priėjo prie to, kad ir kryžiaus neleidžia fotografuoti ir už tai smarkiai baudžia.

Kuršių kaime, Valkinyko valsčiuje, vietos lietuvių šv. Kazimiero draugijos skyrius 1935 m. pasistatė gražų ažuolinį kryžių. Pernai, liepos mėnesį, kaip rašo "Viln. Ryt." vienas skyriaus valdybos

narys Antanas Radžius mėgino šį kryžių nufotografuoti, bet jam gerai nepasisekė. Kitą dieną atvykę iš Valkinyko policininkai padarė A. Radžiaus gyvenamame name kratą ir pasiėmė apie 40 skaitomų lietuviškų knygų, o patį Radžių nusivedė į policijos punktą Valkinyke, kur išardė ir paleido. Rytojaus dieną į Valkinyko policiją taip pat buvo iškviestas ir ištardytas kazimieriečių skyriaus pirmininkas Stasys Bakūnas.

Pagalau lapkričio mėnesį A. Radžius gavo iš Vilniaus — Trakų apskrities storastos pranešimą, kad už kryžiaus fotografavimą jis yra nubaustas 100 auksinių pabaudos, arba 10 dienų arešto. S. Bakūnas taip pat iš to storastos gavo pranešimą, jog už tai, kad leido A. Radžiui fotografuoti kryžių ir pats padėjo — jis baudžiamas 200 auksinių pabaudos, arba 14 dienų arešto.

Kuršių Lietuvių šv. Kazimiero draugijos skyrius storastos buvo uždarytas 1936 m. gruodžio mėnesį.

LENKŲ BYLA DĖL LIETUVOS
IR LIETUVIŲ ĮŽEIDIMO

1936 m. rugsėjo 28 d. Bieniūnų km., Varėmos valsč., Alytaus aps. Jočytės vestuvėse kilo ginčas dėl kalbos vartojimo per žaidimus. Lietuviai norėjo žaidimus komanduoti lietuviškai, o lenkai — lenkiškai. Ginčo metu lenkai kalbo-

mis įžeidė Lietuvą ir lietuvius. Be to, dar dainavo įžeidžiančias Lietuvą dainas. Padaryta tuo reikalu kvota perduodama Apeliacinų Rūmų prokurorui.

Pažymėtina, kad šios kvotos metu, kada jau buvo apklausti įtariamieji ir liudininkai, Mykolas Jočys (jaunosios tėvas) ir Feliksas Babinskas (jaunasis) padavė Alytaus apskrities komendantui skundą, kad į vestuves įsiveržę nekviesti lietuviai triukšmavę ir savaip šeimininkavę, o paprašius išeiti, grasinę sumušti ir, pagaliau supiaustę pakinktus ir juos nusi-nešę. Tačiau padarius kvotą, skunde daromi lietuviams užmetimai nepasitvirtino.

UŽDAROMI ŪKIO DR-JOS

SKYRIAI

"Vilniaus Rytosius" praneša, kad švenčionių storasta sulaukė veikimą Lietuvių Ūkio draugijos Juodagalvių ir Bernotų skyrių ir uždarė anksčiau sulaukytuosius tos draugijos Likonių ir Adutiškio skyrius.

Brėslaujos apskrities storasta uždarė Lietuvių Ūkio draugijos Usionių skyrių, Brėslaujos valsčiuje. Šio skyriaus uždarymas motyvuojamas tuo, esą skyrius nebuvo veiklus ir nerodęs vilties, kad savo veikimą pagyvensias ateityje.

Ir taip blogai — ir taip negerai. Kai skyrius veiklus, tai jis užtat, kad veiklus — uždaromas, o kai skyrius neveiklus — taip pat uždaromas.

ISTORINIO TESTAMENTO SUKARTIS

Kun. Pautienius milijoninė auka
švietimo reikalams

Šiemet vasario mėn. sukanka 20 metų nuo surašymo vieno istorinio testamento, kuriame buvo paminėta būsimoji Lietuvos valstybė su savu universitetu Vilniuje. To testamento autorius kun. Simanas Pautienius netikėtai mirė po operacijos Filadelfijoje, taip ir neišvydęs jo išsvajotos nepriklausomos Lietuvos. Visą savo turtą apie 1.300.000 — 1.500.000 litų jis paliko lietuvių tautos švietimo reikalams.

Kunigas Simanas už įsakymą sunaikinti caro portretą buvo nuteistas ištremti į Sibirą.

Istorinio testamento autorius gimė 1863 m. Jo tėvas turėjo Skierpėjų kaime nemažą ūkį. Pradžios mokslą mažasis Simanas gavo iš Vilkaviškio apskrities keliaujančių mokytojų, tada "daraktoriais" vadinamų. Kiek pasimokinęs Marijampolės gimnazijoje, Simanas įstojo į Seinų dvasinę kunigų seminariją, kurią baigė 1888 m. Vikaravo sulenkėjusioje Miroslovo parapijoje. Būdamas susipratęs tautietis, kun. Simanas kovojo su lenkais kunigais ir dvarininkais, turėjusiais tikslo galutinai sulenkinti lietuvius, gyvenančius Vygrių, Miroslovo, Suvalkų ir Gardino apylinkėse. 1888 m. kun. Simanas skiriamas Vygrių klebonu. Tada šiose apylinkėse dar skambėjo lietuvių kalba ir dainos. Lenkiškai tekalbėjo ponai ir dvarininkai. 1890 m. žiemą Vygrių klebonas, kalbėdamas po kaimus, vieno ūkininko seklyčioje bekabanį caro Alesandro III portretą.

Išvažiudamas Vygrių klebonas ūkininkui įsakęs nukabinti caro portretą. Esą jį galima išnešti kur nors virtuvėn arba ir visai sunaikinti, nes tai nėra lietuvių ūkininko seklyčios papuošimas. Netrukus apie šį įvykį žinojo ne tik žan-

darų viršininkas, bet Suvalkų gubernatorius ir Varšuvos generalgubernatorius. Vėliau paaiškėjo, kad caro portretą ūkininko dukterei buvo dovanojęs rusų valdininkas, palaikęs artimus santykius su žandais ir rusų šnipais. Suvalkų gubernijos valdyboje Vygrių klebonas turėjo vieną pažįstamą rusų raštininką, kuris jam pranešė apie gresiantį pavojų. 1880 m. Velykų pirmąją dieną kun. Simanas eidamas iš bažnyčios pamatė atvažiuojančių žandarų vežimą. Uniformuoti caro tarnai jau buvo prie pat klebonijos namų ir suposodę. Tuo laiku klebonas išsoko pro langą ir, valtele persiryšęs per Vygrių ežerą, pasislėpė tankiuose apylinkių miškuose, tačiau klebonas nerado. Jis naktį pėsčias pasiekė Vokietijos sieną ir ją laimingai perėjo. Po kurio laiko Suvalkų gubernatorius gavo teismo sprendimą. Teismo sprendimu (už akių) Vygrių klebonas buvo nuteistas ištremti į Sibirą. Dėl ilgai rusų žandarai ieškojo kun. Simano, vis manydami jį kur nors surasti.

Lietuviai angliakasiai šelpia atbėgusį Vygrių kleboną.

Iš Vokietijos Vygrių klebonas nutarė važiuoti į Ameriką. Tada niekas nereikalavo dokumentų. Jis be didelio vargo pasiekė Ameriką. Ten atvyko kaip paprastas žmogus, tad katalikų dvasinė vyriausybė tik po pusės metų pripažino jį esant kunigą. Pirmiausia buvęs Vygrių klebonas nuvyko į Baltimore. Tenai mūsų tautiečiams angliakasiams papasakojo savo pabėgimo istoriją. Darbininkai tuojau sudėjo kun. Simanui kelias dešimtis dolerių ir parūpino butą. Po kurio laiko politikam emigrantui pripažįstama teisė būti kunigu. Jis skiriamas Baltimore šv. Jono parapijos klebonu. Anais laikais lietuvių kunigų Amerikos miestuose beveik nebuvo. Lenkų

kunigai varė lenkinimo darbą. Kunigas Simanas ir čia kovoja už lietuvių teises. Maydamas, kad lietuviai skaito šventąjį raštą lenkų kalba, tuojau savo lėšomis jį išverčia ir išleidžia gimtąja kalba. Už surinktus iš parapijiečių pinigų Baltimorės klebonas stato lietuviams mokyklą, kuria lietuviškas organizacijas.

Kaip beturtis buvęs Vygrių klebonas tapo milijonierium

1911 m. kun. S. Pautienius perkeltas į Šenadorį, Schnylkilio parapijoje jis tampa žymesniu tuo laiko politikui. Jo rūpesniu pirminis lietuvis parapijos teisme gauna darbo. 1914 m. prasidėjus didžiajam karui, Amerikoje daug kas susikrovė milžiniškus, net pasakingus turtus. Fabrikai dirbo dieną ir naktį, bet ir tai nespėdavo atlikti visų gaunamų užsakyimų. Darbininkai per mėnesį gaudavo 150 — 300 dolerių, o specialistai net iki 400 — 500 dolerių. 1914 — 1917 m., esant geriems uždarbiams, ir mūsų tautiečiai gerai pasipelnė. 1915 m. kun. Simanas turėjo susirinkęs kelis tūkstančius dolerių. Tais metais visų bendrovių šėrai (akcijos) nepaprastai brangdavo. Tada nebuvo girdėti, kad kokia firma būtų bankrutavusi. Kun. Simanas, neatsilikdamas nuo kitų biznierių, nutarė už visus savo pinigus nusipirkti šėrų. Po kurio laiko pirkto akcijos pabrango dvigubai, paskui penkeriopai, o po pusės metų net dešimteriopai. Kun. Simanas savo akcijas pardavęs gavo apie 150.000 dolerių. Vėliau savo pinigus laikė lietuvių banke, kurio vyriausiuoju dalininku buvo jis pats. 1917 m. Šenadorio klebonas lietuvių tarpe buvo vadinamas milijonierium. Jo turtas tada galėjo siekti apie 150 — 200.000 dolerių. 1916 m. pabaigoje ir 1917 m. pradžioje kun. Simanas šėrų jau nebeperko ir jautėsi laimingas. Su tokiu kapitalu galėsiąs daug ko gero padaryti.

(Tęsinys sekanciam numerį)

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA BOKO

Priziūrima gydytojų specialistų.

Moderniausias venerinių ligų gydymas

Ivairios moterų ligos Kraujo užplūdimai
 Džiova — Gydymas aukso druskos kontr. X spinduliai
 Chirurgija — Vidutinės ligos — Apendicis — Nenormalios nag
 Sirdies — Viurių, Skilvio ligos — Reumatizmas.
 Gerklės, Nosės, Ausų ligos. Odos uždegimai ir panašios lig
 Diatermia — Ultravioletiniai Spinduliai

Peržiūrėjimas 2 pesai

Priima nuo 10 iki 12 v. ir nuo 15 iki 21 val. švent. nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1039

“Foto Lito”

S. ANTONAVAS

Atlieku įvairius fotografavimo darbus savo studijoje, o tai pat
 einu į namus.

BERNARDO DE IRIGOYEN 169 2 U. T. 23 Buen Orden 4675

Jeigu Tamista nori devėti elegantiškai pa-
 siūtus, geriausios medžiagos ir pigiausia
 kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų prakti-
 kos užgrūdinto meistro

Igno Padvalskio

— vyriškų ir moteriškų rūbų siūvykloje —
 Didelis, naujai gautų pavasario ir vasaros
 sezonui medžiagų pasirinkimas.
 Prašome įsidėmėti ir nepamiršti:

Boca
 Calle OLAVARRIA 882

TEMYK!

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)

Kraujo ir Odos

PLAUČIŲ, ŠIRDIES, SKILVIO, KEFENŲ, NERVŲ
 ir REUMATIZMO LIGŲ

X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS

Moterų Ligų Specialistas

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.
 Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542

Didelė Kliniką CONSTITUCION

Modernus VENERINIŲ LIGŲ gydymas: BLENCRAIGIJA
 aštrioji ir kroniška: analizai peržiūrėjimui ar gerai išgydytas.
 ODA ir SIFILIS. Kraujo analizai su Wassermano reakcija.
 Šlapimo. NEGALAVIMAS. Seksualinis nusilpėjimas. Vidu-
 nų ligos: Sirdis, Skilvis, Plaučiai (krutinės ir nugaros skaudėji-
 mas), Kepenos, Inkstai. VARISAI, HEMOROIDAI, MO-
 TERŲ: kicniški flukšai. Neštumas. REUMATAS, Ciatika.
 GERKLĖ, NOSIS, AUSYS: Nosies sielos, migdolai, opera-
 cijos tik 30 pezų. DIATERMINA. X SPINDULIAI.
 Neleisk veltui pinigų tui laiko. Tikrai čia gali tikrai išsigydyti,
 nes mūsų daktarai specialistai priziūri atmeniška, mūsų senoje
 ir akredituotoje Klinikoje.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Ekonomiški abonementai. Valdymams ir darbininkams išsimokė-
 jimo lengvatai

Priimama nuo 9 iki 21. Sekmadieniais ir šventadieniais nuo
 9 iki 12. val.

LIMA 1618

(Constitución)

PAVIOL
 Akušerė Specialistė
 Buv. Rawsono ligoninės
 CASEROS 983 (2-as aukštas)
 Prižiūri greituose reikaluose.
 Gimdymai be skausmo. Užti-
 krintas rimtumas.
 Galima šauktis ir telefonu
 U. T. 23 - Buen Orden 3477

CLINICA

DR. APERAVIČIAUS
 Corrientes 1955 U. T. 47-7746
 Atdara nuo 16-20 val kasdien
 Žymus chirurgas, diplomuotas
 Rusijoje ir Argentinoje
 MOTERŲ LIGOS
 X SPINDULIAI

NEAPSIRIK!

Tik Pr. Dombravas yra lie-
 tuvis Argentinoje, kuris žino
 vietos įstatimus, rašo prašy-
 mus, skundas ir t. t.

Bernardo de Irigoyen 1692.
 U. T. 23 - 4675

AKUŠERĖ

MARIA Z. de MAEROFF
 Specialiste prie gimdymų, ir
 svarbiuose reikaluose turi
 gydytoją, priima pensionistes
 patarimai veltui priėmimas
 nuo 13 iki 21 val. kasdien.
 c. Sarmiento 2537 Bs. Aires
 U. T. 47 - 4728

Dr. SCHAVELZON

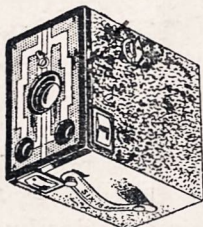
LIGONINĖS “MUNIZ” ŠEFAS
 Veneros ligų, gerklės, ausų,
 nosies pilvelio, širdies, kraujo
 plaučių ir kepenų. Specialis-
 tas. Kalba visomis kalbomis.
 Darbininkams didelė nuolaida
 PUEYREDON 936, Bs. As.
 U. T. 47 — 8416

AKUŠERĖ

A. BENES BILEK
 Daug jau pasidarbavusi lietu-
 vių Kolonijoje

c. LIMA 1217
 U. T. 23 - B. O. - 3389
 Priima kasdien nuo 9 val. iki
 8 vakaro.
 Sekmadieniais visą dieną

FOTO

BERMAN

Nueva York y

Valparaiso,

Berisso, F.C.S.

Daro specialias fotografijas
 skerdyklų karnetas

IŠ BERISSO

SERVICIOS FUNEBRES
 Iiūdesio valandoje Tamstai ge-
 rai ir sąžiningai patarnaus vien
 tik

BOCCIA H-nos.

Representante

LAFEUDO H-nos.

BARCELONA 4 4 5 2

U. T. 22 — BERISSO

Turi įvairius ir gerai įrengtus
 vežimus: vestuvėms, krikšty-
 noms ir pakasymoms. Naktinis
 patarnavimas.

RESTORANAS “EUROPA”

Kazio Česnausko, Giribone
 768 Pineyro. Skanūs lietuviški
 ir europietiški valgiai,

INSTITUTO MEDICO LIMA

MEDICINIŠKAS PERŽIURĖJIMAS PRIVALOMAS
SVEIKATOS APSAUGOJIMUI

Abiejų lyčių LYTINIŲ ligų specialis peržiūrėjimas.
 (Atskiri kambaryukai).

VENERINĖS LIGOS: Blenoragija aštrioji ir kroniška. Pro-
 stata. Gota. (Patikrinimas išgijimo).

SIFILIS. ODA. PLAUKŲ KRITIMAS.

SEKSUALINIS NEGALAVIMAS.

ANALIZAI: Vassermano ir Kahno reakcijos. Šlapimo (vi-
 suotinas). Kultūrai. Seiliu. Kraujo.

BENDROJI KLINIKA: Pilvelis ir žarnos. Širdis. Plaučiai.
 Neumotoraksas. Jaknos. Reumatas. Nervai. Ciatika. —

HEMOROIDAI. VARISAI IR ŽAIZDOS.

MOTERŲ: Kiaušeliai. Motė. Menesinės. Įvairios reakcijos.

MEDICINIŠKOJI ELEKTRA: Diatermia. Elektrokoagulacija
 Ultravioletiniai spinduliai. Radiografijos.

GERKLĖ, NOSIS ir AUSIS: Prieaugimai. Migdolai. Nosies sie-
 nos. Operacijos.

Ligonis priziūrimas klinikos speciališko personalo. Greitumas
 ir maadangumas. — Ekonomiški abonementai. — Išsimokeji-
 mo galimybės. — Patarimas veltui.

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 21. Šventadieniais: nuo 9 — 12.

LIMA 1909 PLAZA CONSTITUCION

GRAN INSTITUTO “RAMOS MEJIA”

+ VENEREAS

Pigios kainos.
 Mokėjimo palengvini-
 mai. Nuo 9 — 21 v.
 Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar
 tiksliai pagydyta. Išgydymas galūtinis, naujo-
 viškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAŽAKRAUJYSTĖ (Tikslus
 analizas).
3. AVARIJOS visų laipsnų. Gydymas patikrinus
 (kraują anal. 1914).
4. APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
5. ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimo
 (Ultravioletiniai Spinduliai).
6. HEMOROIDAI — gyslų ištinimas, Prof. Sicardo
 relli metodu.
7. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų
 sumenkėjimas.
8. REUMATIZMAS: Išias dieguliai, astma, slogas.
9. Širdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
10. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas,
 suliesėjimas.
11. SKILVIS: Išputimas, nerviškumas, užkietėjimas,
 vėma, žaizdos.
12. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, už-
 degimai.
13. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėne-
 sinės ir panašios.

VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITE
ANALIZAI IR PATARIMAI Veltui
KALBAMA LIETUVIŠKAI

L RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Didžiausias Buenos Aires LIETUVIŠKAS VIEŠBUTIS

STASIO POVILONIO

(Viena kvadra nuo Plaza Constitución)

BERNARDO de IRIGOYEN 1692, kampas Caseros
U. T. 23 Buen Orden—4675

Tikri lietuviški valgiai ir gerimai. Švarios lovos. Taip pat išsinuo-
 muoja atskiri kambariai. Kainos labai pigios. Švarus ir mandagus
 aptarnavimas.

KIEKVIENA SEKMADIENĮ DAROMI ŠOKIAI

Lietuviai ir lietuvės čia susirenka, nes tik čia linksma, malonu ir
 lietuviška.

Viešbutyje yra

DARBO BIURAS

Yra lietuvis advokatas kuris veda visokias bylas ir skundus.

Tai gi kviečiami visi be pažiūrų skirtumų APSILAKYTI

Skaityk

PLATINK ŠVYTURI